

О Б Щ И Н А К А М Е Н О

УТВЪРДИЛ: / П /
ЖЕЛЬО ВАРДУНСКИ
КМЕТ НА ОБЩИНА КАМЕНО

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ ЗА НАМАЛЯВАНЕ
РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

СЪГЛАСУВАЛ :
ВЪЛЧО ЧОЛАКОВ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЛАСТНИЯ СЪВЕТ ЗА НАМАЛЯВАНЕ
РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

ПРОГРАМА НА ОБЩИНА КАМЕНО ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ ЗА ПЕРИОДА 2017-2020г.

I. Основание за разработване.

Общинската програма за намаляване на риска от бедствия е разработена в изпълнение на чл.65б. т.1 от Закона за защита при бедствия. Общинският съвет за намаляване на риска от бедствия/ОбСНРБ/:

1.Разработва и координира дейностите по изпълнението на общинската програма за намаляване на риска от бедствия;

II. Цел и направления за намаляване на риска от бедствия.

Цел:Предотвратяване и/или намаляване на неблагоприятните последици за здравето и живота на хората, опазване на държавната, общинската и частна собственост и околната среда следствие на природни и/или причинени от човешка дейност бедствия.

”Да изградим устойчивост на нациите и обществата към бедствия” по регламента на Рамката за действие Хиого 20052-2015г. на ООН.

Направления за реализиране на мероприятията за намаляване риска от бедствия:

- Прилагане на политика за инициране и провеждане на мероприятия за развитие капацитета на ръководния състав и служителите от администрацията за идентифициране и оценка рисковете от бедствия, застрашаващи живота и здравето на населението.
- Оценка, анализ и мониторинг на рисковете от възможните бедствия. Изграждане и поддържане на системи за мониторинг, ранно предупреждение и оповестяване при бедствия.
- Планиране и реализиране на мерки за намаляване и управление на рисковите фактори и повишаване на готовността за реагиране и възстановяване при бедствия.

III. Природни и причинени от човешка дейност опасности които могат да предизвикат бедствия. Опасност от промишлени и аварии при превоз на опасни вещества, материали и отпадъци. Мероприятия за намаляване риска от бедствия.

1. Основни природни и причинени от човешка дейност опасности

Идентифициране на опасностите, които могат да предизвикат проява на бедствия е продължителен процес, насочен към съобразяване не само с проявили се и съществуващите в момента, но и към развитието им във времето. Необходимо и особено важно е да се отчита историческото развитие на опасностите, тъй като инциденти, които са се случили, или са били избегнати, могат да допринесат за анализиране на историческата повторемост на някои бедствия – природни или причинени от човешка дейност.

През последното десетилетие Република България бе засегната от голям брой и с висок интензитет бедствия, което поставя страната ни в териториите, характеризиращи се с висок риск в тази сфера.

Територията на Република България и в частност на Община Камено е изложена на следните видове опасности:

- **Сеизмична опасност**
- **Опасност от наводнения**
- **Опасност от замърсяване след ядрена или радиационна авария**
- **Опасност от полски и горски пожари**
- **Опасност от неблагоприятни метеорологични явления /силен вятър, градушка, обилни снеговалежи, снежни бури, заледяване и екстремни температури/**
- **Опасност от биологично заразяване /развитие на епизоотични пандемии и други епидемии, не разпространявани чрез животни/**
- **Опасност от промишлени аварии и аварии при превоз на опасни вещества, материали и отпадъци**

Сеизмична опасност

Сеизмичните въздействия се характеризират със своята непредвидимост, особено по отношение на времето, поради което при проявата им се причиняват големи по размер негативни последици – жертви и пострадали сред населението, значителни материални щети и др.

От сеизмологична гледна точка България е разположена в Алпо-Хималайския сеизмичен пояс. Територията на Република България е характерна с висока сеизмична активност и е сред класифицираните като „втори ранг земетръсно-опасни участъци” по Земята. Тази територия попада под въздействието както на вътрешни, така и на външни за страната сеизмогенни райони с очакван магнитуд до 8-ма степен по скалата на Рихтер и интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на Медведев – Шпонхоер – Карник.

На територията на страната се определят три вътрешни сеизмични района:

- **Североизточен** – включва *Горнооряховската сеизмична зона* /очакван магнитуд по скалата на Рихтер до 7,5-та степен, интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на Медведев – Шпонхоер – Карник /МШК/, *Шабленска зона* /максимален магнитуд до 8-ма степен, интензивност до 9-та степен на МШК за Черноморското крайбрежие/,

Дуловска зона /максимален магнитуд 7,5 поради относително голямата дълбочина на огнището, максималното въздействие е с интензивност над 8-ма степен по скалата на МШК/;

-**Средногорски** – състои се от Софийска зона /максимален очакван магнитуд 6,5 – 7 и интензивност около 9-та степен по скалата на МШК/, Маришка зона / максимален магнитуд 7,5 и интензивност около 10-та степен по скалата на МШК/, Тунджанска зона / магнитуд до 6, и интензивност в епицентъра до 9-та степен по скалата на МШК/, и Подбалканска зона /магнитуд до 7,5 и епицентрална интензивност между 8-ма и 9-та степен по скалата на МШК/;

- **Рило -Родопски** - включва *Струмска зона* (максимален очакван магнитуд 8, интензивност над 9-та степен по скалата на МШК в епицентралната област), *Местенска и Западно-Родопска* (Велинградска) *зони* (във всяка от тях максимален магнитуд 6, съответно епицентрална интензивност около 8-ма степен по скалата на МШК).

Територията на **Община Камено** попада в Тунджанския сеизмичен пояс, който обхваща горното течение на река Тунджа. **Очертаните два района с осевни линии на разломите Казанлък - Сливен и с. Баня - Котел пораждат вероятност от възникване на земетресения с интензивност от VII и по-висока степен по XI-степенната скала на Медведев - Шпонхойер - Карник.**

Въпросът за същинското прогнозиране - едновременното определяне на силата, мястото и времето на земетресението все още няма еднозначно решение в световен мащаб. Сеизмичната опасност не може да бъде контролирана, но сеизмичният риск може да бъде

управляван и намален. Намаляването на сеизмичния риск се осъществява преди всичко чрез подобряване на устройственото планиране и инженерно-техническото проектиране, изграждането и експлоатацията на строежите.

Опасност от наводнения

В последните години наводненията в целия свят са често проявяващи се бедствия. Те причиняват огромни щети, тъй като засягат урбанизирани територии, продуктивни земеделски земи и горски масиви и не рядко са свързани с човешки жертви. В съответствие с научната класификация за този вид опасности и съгласно Закона за водите, наводненията могат да бъдат природни и техногенни.

Природни наводнения:

- наводнения от речни разливи - разрушаване на язовирни стени, диги или други хидротехнически съоръжения, стеснени и с намалена проводимост, затлачени речни русла, дерета и канали
- поройни наводнения - наводнение, предизвикано от падане на обилни, поройни валежи - над 30 л/ м² или при интензивно топене на снеговете и препълване на канализационната мрежа за повърхностни води;

Техногенни наводнения:

- наводнения от аварии и неправилно управление на хидротехнически съоръжения;
- наводнения, причинени от преднамерени действия.

От опита на проявилите се през последните години наводнения на територията на Община Камено се установява, че прилаганите досега дейности за намаляване на риска от възникването на наводнения са недостатъчни и често прилагани след събитията. Това се обуславя от невъзможността за цялостно предвиждане и отчитане на възможните причини и реакцията за недопускането им. От това следва да се премине към политика на цялостно управление на риска от наводнения *в условията на „съвместно съществуване“ с тях.*

Такъв комплексен подход следва да разглежда всички аспекти за управление на риска, като се съсредоточава върху предотвратяването, защитата, подготвеността, включително прогнозите за наводнения, системите за ранно предупреждение и да отчита теренните характеристики на община Камено. Климатичните промени водят до крайности по отношение наличието на вода.

Основна задача на община Камено е да разработят и изпълнят мерки за предотвратяване отрицателните последици от засушаване или наводнения. В изпълнение на мерките предвидени в Плана за управление на речния басейн (ПУРБ) са идентифицирани рисковите зони за наводнения и са определени мерки, които следва да се предприемат.

Специфична задача е опазването на големите водни обекти на територията на общината от отрицателно антропогенно въздействие и ефектите на измененията на климата. Те представляват уязвими екосистеми, с огромно значение за много растителни и животински видове. Запазването на доброто им хидрологично, химическо и биологично състояние изисква анализ на заплахите и мерките, които трябва да се предприемат за предотвратяването им и разработването на план за опазването и управлението им.

През програмния период в общината е необходимо да се работи в следните направления:

- Собствениците на хидротехническите съоръжения да организират изправната експлоатация и поддръжка на обектите и изградените съоръжения към тях - язовирни стени, преливници и основни изпускатели;
- Да се организира постоянно наблюдение и контрол на водното ниво във водоемите;
- Да се осигурява нормална проводимост на речните корита, както след язовирните стени, така и в населените места;
- Да се осигуряват и поддържат в изправност пътищата, осигуряващи безпрепятствен достъп до водните обекти и съоръженията към тях;
- Създаване на организация за своевременно оповестяване на населението попадащо в заливните зони на хидротехническите съоръжения и поречиата на реките;
- Създаване на организация за своевременно извеждане на населението, материалните ценности и животните на безопасни места при опасност от разрушаване на язовирна стена или преливане на реки;
- Създаване организация за своевременно събиране и доставка на инертни и други материали за укрепване на земнонасипните диги при необходимост;
- Създаване на групировки от сили, средства и организация за своевременно възста-новяване на пътните, комуникационните и енергийните съоръжения при наводнения;

Община Камено след финансиране ще изпълни проекти **„Прочистване, укрепване на корита и дерета разширяване на съществуващи диги“**

Наводненията на територията на Община Камено обикновено са поройни. Те се проявяват когато интензивността на водообразуване при проливни валежи наруши отточния модул на терените или действителния отточен модул на изградената канализационна система на територията на града и населените места. Поройните наводнения могат да са свързани с наличието на речна мрежа и да възникнат след интензивен валеж, независимо от състоянието на водния режим в нея. Особено опасни са поройните наводнения за града и населените места, където водонепропускливите, улични и тротоарни настилки създават условия за формиране на потоци с голяма скорост на водата, бърза концентрация и почти никакви загуби от инфилтрация в почвата. Подобен ефект се получава и в деретата и в деретата с голям наклон на дъното и скатовете, където бързата концентрация на оттичащите се води от водосборните райони е в състояние да породи катастрофални водни потоци с много малка трайност, но с висока разрушителна сила. Намалването на риска от наводнения се осъществява преди всичко чрез изграждане на хидротехнически съоръжения, добро устройствено планиране на територията и не на последно място-повишаване на готовността за предвратяване или намаляване на негативните последици от наводнения чрез превантивни мерки, обучение на населението, адекватна подготовка, планиране на спасителните дейности и др. Като крайно необходима превантивна мярка се прилага ежегодното почистване на коритата на реките и деретата и поддържането им в условия на осигуряване проводимостта на водите.

Опасност от полски и горски пожари

Горските и полските са една от основните опасности за състава, структурата и функционирането на екосистемите. Климатичните промени през последното десетилетие и човешката небрежност доведоха до повишаване на честотата на възникване на пожари и размера на засегнатите от тях територии. Антропогенния характер на над 90% от пожарите налага категоризирането на горите в близост до урбанизирани територии като високорискови. В настоящия момент такива са около три четвърти от горите в България. На територията на Община Камено има гори собственост на Горско стопанство и малка част общинска собственост. При трайни засушавания и средно дневни високи температури, при нарушаване на противопожарните правила, следствие нехайство на граждани и гости на общината, могат да възникнат големи и сложни горски пожари, достигащи границите на бедствие. Не са редки случаите на полски пожари предизвикани от земеделски стопани при палене на стърнища и от пастири и граждани, при изгаряне на сухи тревни площи и растителни отпадъци при почистване на дворове и вилни зони. Това изисква провеждане на своевременно ефективни, спасителни и гасителни мероприятия за защита на живота и здравето на населението, опазване на горите и околната среда.

Опасност от неблагоприятни метеорологични явления като засушаване, силни ветрове и смерч, обилни снеговалежи, снежни бури, залежаване и екстремни температури.

Засушаването е следствие от намаляването на валежите за дълъг период от време. Често редица метеорологични елементи като високи температури, силни ветрове и ниска относителна влажност се проявяват съвместно със засушаването, което прави това явление много силно изразено. Установената негативна тенденция в многогодишните изменения на валежите за много райони на България показва, че съществува вероятност за проява на засушавания в страната. Това налага да се изследва и анализира риска от суша и да се разработят и прилагат мерки за неговото намаляване и възможно отстраняване.

Силните ветрове не са често явление за страната. Средногодишният брой на дни със силен (ураганен) вятър е между 5 и 20 дни. Ураганният вятър, надхвърлящ значително ветровото натоварване при оразмеряването на сгради и обекти, е рядко явление, но въпреки това се случва. Силните ветрове на територията на общината могат да доведат до прекъсване на електроснабдяването вследствие на късане на въздушните далекопроводи, пречупване на клони и дървета, нарушения на инфраструктурата и са заплаха за живота, здравето и имуществото на хората.

Спецификата на континенталния климат е в основата и на възможни снегонавявания. Снежните виелици и заледявания не са често явление за територията на Община Камено. Те са характерни за месеците декември и януари, но могат да се проявят и през останалите зимни месеци. Снежните бури и заледявания водят до нарушаване на въздушните комуникации, блокиране на пътищата и е възможно да поставят в рисковата ситуация живота на много хора. Снеговалежите могат да имат бедствен характер главно в населените места и да причинят блокиране на транспорта, прекъсване на електроснабдяването и водоснабдяването, затруднения в медицинското осигуряване и снабдяването с хранителни продукти на населението. Ниските температури са причина за заледяване на надлезите, обледеняването на електропроводи и други открити комуникационни линии.

Към природните бедствия могат да се отнесат и екстремните температури. От една страна това са аномално ниски температури в зимния период - студове, от друга - аномално високи температури през лятото - горещини. Освен, че затрудняват ежедневната дейност на човека, екстремните горещини причиняват различни аварии и кризисни ситуации. Екстремните ниски температури и горещини могат да вземат и човешки жертви.

Опасност от ядрени или радиационни аварии

Въпреки строгите мерки за сигурност при работата на различните видове ядрени реактори и наличието на автоматизирани системи за управление, контрол и защита, практиката по експлоатацията им показва, че е възможно възникването на ситуации, които са съпроводени с аварийно изпускане на радиоактивни вещества в околната среда. Радиоактивно замърсяване би могло да се получи, както при аварийна ситуация в АЕЦ "Козлодуй", съпроводена с изпускане в околната среда на радионуклеиди, така и при трансгранично радиоактивно замърсяване, вследствие на ядрена или радиационна авария в други страни, а също и при инциденти с транспортни средства (автомобили, ж.п. вагони, плавателни средства и самолети), превозващи радиоактивни материали.

През последните години се забелязва и тревожна тенденция на увеличаване на опитите за злонамерено използване на радиоактивни източници за терористични цели. В тази връзка, както и за изпълнение на Плана за действие на ЕС за усилване на мерките за противодействие на терористични заплахи, свързани с химически, биологични, радиоактивни и ядрени (ХБРЯ) материали от 2009 г., е създадена междуведомствена работна група от експерти в Република България.

През програмния период в общината е необходимо да се работи в следните направления:

- Поддържане на система за оповестяване и управление на силите и средствата за изясняване на обстановката след авария в Атомна електроцентрала.
- Създаване на групировка от сили и средства за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи на територията на Община Камено.
- Осигуряване на средства за защита на силите, предвидени за участие в спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи.
- Поддържане в готовност и изправност на средствата за контрол на радиацията.
- Разработване и внедряване в практиката на медицинско осигуряване, на високоефективни радиационни препарати и други средства за първа помощ и повишаване устойчивостта на организма към йонизиращите лъчения.
- Подготовка на населението и учащите се от общината за придобиване на навици и практически действия в условия на радиоактивно замърсяване.
- Създаване и поддържане в готовност на необходимата групировка от сили и средства за извършване на дейностите по окончателното ликвидиране на последствията от авария в Атомна електроцентрала.

Опасност от промишлени аварии и аварии при превоз на опасни вещества, материали и отпадъци.

На територията на Република България работят предприятия, класифицирани и регистрирани като „предприятия с висок рисков потенциал“, както и „предприятия с нисък рисков потенциал“, съгласно изискванията на Закона за опазване на околната среда и Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях. Това са предимно предприятия от химическата промишленост, производство и търговия с взривни вещества, предприятия за нефтопреработка и търговия с петролни продукти и газ. В близост до територията на Община Камено предприятия, класифицирани и регистрирани като „предприятия с висок рисков потенциал“ са: "Лукойл Нефтохим Бургас" - АД. Потенциална опасност са и жп и автоцистерни превозващи промишлени отровни вещества преминаващи през територията на общината.

Големите промишлени аварии често имат тежки последствия върху населението и околната среда, освен това въздействието може да засегне територии извън самите обекти. Това подчертава необходимостта от подобряване на съществуващия контрол на опасностите от големи промишлени аварии, които включват опасни вещества и предприемане на подходящи превантивни действия за осигуряване на високо ниво на защита за населението и околната среда.

Опасност от биологично заразяване

Съществуващите производствено-икономически условия, структурата на селското стопанство, разположение на Пристанище Бургас ката входна „врата на страната“ и преминаващи товари през територията на община Камено, влошената епизоотична и епифитотична обстановка, търговията, вносът и износът с живи животни, продукти от животински и растителен произход са условия за възникване на огнища на биологично заразяване. Границите на биологичното огнище се определят от специализирани противоепидемични и противоепизоотични формирания на компетентните ветеринарни власти, които в дадени условия действат синхронизирано, а тези на поразените растения се определят от фитосанитарните инспектори в Българска агенция по безопасност на храните. Опасност съществува от масови заболявания от епидемичен и епизоотичен характер, нашествия на вредители и други подобни, причинени от природни сили.

Опасност от градушки

Като атмосферно явление градушките причиняват чувствителни загуби на аграрното производство и едновременно с това нанасят големи материални щети на сградния фонд и на стопанските постройки, а нерядко водят и до човешки жертви. Най-опасни са градовите щормове, при които щетите, нанесени на селскостопанските култури на полето, възлизат от 50 до 100%. Градобитията, в техните екстремни проявления като отделни или серия от щормове и като акумулирани в един сезон събития имат бедствен характер и могат да повлияят съществено на икономическите резултати от селското стопанство и от там и на националната икономика.

2. Мероприятия за намаляване риска от бедствия

№ по ред	Мероприятия	Изпълнител	Срок
	<i>1. Прилагане на политика за инициране и провеждане на мероприятия за развитие капацитета на ръководния състав и служителите от администрацията за идентифициране и оценка рисковете от бедствия, застрашаващи живота и здравето на населението</i>		

1	Разработване на общинска програма за намаляване на риска от бедствия	ОбСНР	2017г.
2	Разработване на план за намаляване на риска от бедствия	Кмет УКОМП	ежегодно
3	Актуализиране на Общинския план за защита на населението при бедствия	ОбСНР	ежегодно при всяка промяна на информаци я
4	Преглед и запознаване с измененията на законовата и подзаконовата нормативна уредба в сферата на защита при бедствия	Кмет Кметове на населени места	ежегодно при всяка промяна през годината
5	Разработване на планове за обучение за защита на населението и развитие на капацитета на служителите от общинската администрация на всички нива	УКОМП	ежегодно до 31.01.
	Създаване на ефективен механизъм за координация, взаимодействие и улесняване на потока от информация между общинската администрация, държавните администрации и всички заинтересовани институции, в това число и НПО и асоциации.	Кмет	до 2020 г
<p>2. Оценка, анализ и мониторинг на рисковете от възможните бедствия. Изграждане и поддържане на системи за мониторинг, ранно предупреждение и оповестяване при бедствия</p>			

1	Установяване и картографиране на критичните инфраструктури /КИ/ и обектите им на територията на Община Камено, създаване и поддържане на база данни за обектите.	Дирекция УТЕС УКОМП	2017
2	Изграждане на подвижен пункт за управление / в служебен автомобил с висока проходимост/ с възможност за събиране на данни и управление при бедствия	УКОМП	2017-2018г.
	3.Провеждане на обучение на всички нива в администрацията и сред населението за изграждане на култура за защита при бедствия и повишаване на информираността и населението в дейностите за намаляване на риска от бедствия		
1	Оказване на методическа помощ при организиране на обучението в детските и учебни заведения за действие и защита при бедствия. Провеждане на тренировки по евакуации.	УКОМП,отдел „образование и култура“, специалисти от РС”ПБЗН”, БЧК	ежегодно
2	Подобряване на координацията и взаимодействието по обучението за реакция и поведение при бедствия между училищните ръководство, РС”ПБЗН” и общинската администрация чрез организиране на годишни срещи	Отдел образование Директори на училища, РС”ПБЗН”	ежегодно
3	Разработване на планове за обучение на населението и подготовка за защита при бедствия на ръководния състав и служителите от общинска администрация	УКОМП	ежегодно
4	Набиране на доброволци за доброволно формиране	УКОМП	ежегодно
5	Повишаване нивото на качеството, компетентността и културата за управление при бедствия чрез обучение на членовете от Общинския съвет за сигурност и Общински щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия	Секретар на ОбСС	ежегодно

6	Междуведомствени тренировки по проиграване на кризисни ситуации с членовете на Общински съвет за намаляване риска от бедствия	Секретар на ОБСНРБ	ежегодно
4. Планиране, реализиране на мерки за намаляване и управление на рисковите фактори и повишаване на готовността за реагиране и възстановяване при бедствия			
1	Изграждане, рехабилитация и поддръжка на съоръжения за защита от вредното въздействие на водите и намаляване риска от наводнения	Дирекция УТЕС	ежегодно
2	Изготвяне на годишни доклади с информация за състоянието на изпълнението на мерките за намаляване на риска и защита на населението от бедствия	УКОМП	ежегодно
3	Привличане за участието на неправителствените организации при създаването и координиране действията на доброволните формирания	УКОМП	ежегодно
4	Провеждане на тренировки със служителите от общинската администрация за поведение, действия и защита при бедствия	УКОМП Кметове на населени места	ежегодно

Изготвена по предложения от членовете на Общински съвет за намаляване риска от бедствия:

Съгласувал:

Г.Георгиев

Зам.кмет на община Камено

Изготвил:

полк.оз.Петко Коларов

„УКОМП“

Отпечатано в 2 екз.

Екз.№1 – Община Камено

Екз.№2 – Областен съвет за намаляване риска от бедствия